

Betri Brekkuskóli Jafnréttisstefna Brekkuskóla 2021-2024

MEÐ AÐGERÐARÁÆTLUN

Efnisyfirlit

Jafnréttisstefna Brekkuskóla 2021 -2024	2
Ábyrgð og stjórnun jafnréttismála	2
Jafnréttisnefnd Brekkuskóla	2
Kynjasambætting.....	2
Mannréttindasambætting.....	2
Starfsfólk.....	3
Laus störf	3
Laun	3
Starfsþjálfun, endurmenntun og símenntun.....	3
Nefndir og ráð	3
Samræming starfs og einkalífs	3
Kynbundið ofbeldi, kynbundin áreitni og kynferðisleg áreitni	4
Nemendur	4
Fræðsla, kennsla- og námsgögn	4
Náms- og starfsfræðsla.....	4
Fjölmening.....	5
Kynbundið ofbeldi, kynbundin áreitni og kynferðisleg áreitni.	5
Samskipti við foreldra/forráðamenn.....	5
Endurskoðun	6
Hagnýtar upplýsingar:	6
Aðgerðaráætlun Brekkuskóla 2021-2024.....	7

Jafnréttisstefna Brekkuskóla 2021 -2024

Í Brekkuskóla viljum við tryggja gott samfélag fyrir alla þar sem réttindi allra hópa eru tryggð. Þessi stefna er gerð í samræmi við ákvæði laga um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna nr. 150/2020, lög um jafna meðferð einstaklinga óháð kynþætti og þjóðernisuppruna nr. 85/2018 og Mannréttindastefnu Akureyrarbæjar 2020-2023. Áætlunin nær annars vegar til jafnréttis allra starfsmanna og hins vegar jafnréttis allra nemenda.

Mikilvægt er að kynna áætlunina fyrir starfsfólki á starfsmannafundi að hausti, nemendum við upphaf hvers skólaárs og foreldrum/forráðamönnum á heimasíðu skólans.

Ábyrgð og stjórnun jafnréttismála

Skólastjóri og jafnréttisnefnd Brekkuskóla bera ábyrgð á áætluninni í heild. Jafnréttisnefnd hefur það hlutverk að veita eftirfylgni, kanna hvort ábyrgðaraðilar séu búnir að gera það sem þeim var falið. Jafnréttisnefnd gefur skólastjóra skýrslu árlega um gang mála. Skólastjóri ber ábyrgð á að athugasemdum um stöðu jafnréttismála sé fylgt eftir.

Jafnréttisnefnd Brekkuskóla

Skipun þriggja til fjögurra aðila í jafnréttisnefnd skal miðast við haustdaga og þess gætt að kynjahlutföll séu sem jöfnust. Hlutverk jafnréttisnefndar Brekkuskóla er að vinna að stefnumörkun, leiðum til þess að jafnréttismál skólans séu í góðum farvegi og sjá til þess að stefnunni sé fylgt eftir. Enn fremur sér hún til þess að stefnan samræmist Aðalnámskrá grunnskóla.

Kynjasambætting

Úr 15. gr. Jafnréttislaga: *Sambættingar kynja- og jafnréttissjónarmiða skal gætt við alla stefnumótun og áætlanagerð í skóla- og uppeldisstarfi.* (Lög um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna nr. 150/2020).

Kynja- og jafnréttissjónarmið skulu sambætt allri starfsemi skólans, s.s. við stjórnun og kennslu. Einnig skal jafnrétti haft að leiðarljósi við stefnumótun, ákvarðanatöku og áætlanagerð. Stefnit skal að því að flétta kynjasjónarmið inn í allar námsgreinar sem kenndar eru eftir því sem við á og unnt er.

Mannréttindasambætting

Í 10. gr. laga nr. 85/2018 um jafna meðferð óháð kynþætti og þjóðernisuppruna segir:

Í skólum og öðrum mennta- og uppeldisstofnunum er hvers kyns mismunun vegna kynþáttar eða þjóðernisuppruna óheimil. Skylt er að gæta þessa í námi, kennslu, starfsháttum og daglegri umgengni við nemendur.

Kennslu- og námsgögn skulu þannig úr garði gerð að ekki sé mismunad á grundvelli kynþáttar eða þjóðernisuppruna og þau séu einstaklingum af tilteknum kynþætti eða þjóðernisuppruna ekki til minnkunar eða lítilsvirðingar.

Markmið: Að koma í veg fyrir mismunun vegna kynþáttar eða þjóðernisuppruna og gæta þess í námi, kennslu, starfsháttum og í daglegri umgengni við nemendur og starfsfólk.

Ábyrgðaraðili: Skólastjórnendur.

Hvernig: Með skýrri stefnu sem allir eru meðvitaðir um og fylgja, með fræðslu og reglulegri ígrundun um nám og námsefni með tilliti til ólíks uppruna og lífsskoðana fólks.

Hver: Starfsfólk og nemendur Brekkuskóla.

Starfsfólk

Laus störf

Markmið: Við nýráðningar í laus störf í Brekkuskóla verði leitast við að jafna kynjahlutfallið. Aðilum af öllum kynjum verði gefin jöfn tækifæri á að koma í viðtal.

Ábyrgðaraðili: Skólastjórnendur.

Leiðir: Í samræmi við Mannauðsstefnu Akureyrarbæjar skulu öll störf auglýst og öll kyn hvött til að sækja um.

Hvernig: Í starfsauglýsingum verði vitnað til jafnréttisáætlunar skólans. Við ráðningar verði unnið í samræmi við verklagsreglur Akureyrarbæjar um ráðningar m.t.t. kynjasjónarmiða.

Hver: Skólastjóri.

Laun

Markmið: Nauðsynlegt er að fylgjast með launum starfsmanna út frá kynjasjónarmiði og vinna að því að jafna laun kynjanna komi launamunur fyrir sömu eða sambærileg störf í ljós. Starfsmönnum er ávallt heimilt að skýra frá launakjörum sínum ef þeir kjósa svo.

Ábyrgðaraðili: Skólastjóri og starfsmannþjónusta.

Leiðir: Gerð verði úttekt þar sem skoðuð verða grunnlaun, yfirvinnugreiðslur o.s.frv. eftir kyni og starfsheitum. Komi í ljós munur á launum karla og kvenna skal skólastjóri grípa til viðeigandi aðgerða, í samráði við jafnréttisráðgjafa og starfsmannþjónustu Akureyrarbæjar.

Starfsþjálfun, endurmenntun og símenntun

Markmið: Öllum sem vinna sambærileg störf í skólanum skal til jafns standa til boða starfsþjálfun, endurmenntun og símenntun.

Jafnréttisnefnd í samráði við starfsmannþjónustu skal hvetja til fræðslu um jafnréttismál og leiðir til þess að jafna stöðu allra. Öllum starfsmönnum skólans skal standa slík fræðsla til boða. Einnig skulu þeir eiga rétt á ráðgjöf og leiðsögn við einstök mál.

Ábyrgðaraðilar: Starfsmannþjónusta í samráði við stjórnendur skólans og jafnréttisnefnd.

Leiðir: Við gerð símenntunaráætlunar skal þess gætt að kynjunum sé ekki mismunað. Starfsfólki skal standa til boða fræðsla um jafnréttismál í það minnsta annað hvert ár.

Nefndir og ráð

Ávallt skal leitast við að tryggja jafna aðkomu kynjanna við mönnun í nefndir og ráð á vegum Brekkuskóla. Þar sem mun fleiri konur en karlar vinna við skólann verður þetta ekki alltaf mögulegt en mikilvægt að hafa í huga mikilvægi jafnrar kynjasamsetningar þegar því verður við komið. Málefnaleg rök skulu liggja fyrir ef vikið er frá þessum markmiðum.

Ábyrgðaraðilar: Skólastjórnendur.

Samræming starfs og einkalífs

Markmið: Mikilvægt er að starfsfólk hafi tækifæri til þess að sinna skyldum sínum í starfi jafnt sem einkalífi og að gott jafnvægi sé þar á milli. Reynt verði að koma til móts við starfsfólk um sveigjanleika í störfum þar sem kostur er.

Ábyrgðaraðili: Skólastjórnendur.

Leiðir: Til að gera öllum sem starfa í skólanum kleift að samræma starfsskyldur sínar og fjölskylduábyrgð er mikilvægt að starfsfólk hafi ákveðinn sveigjanleika. Báðir/allir foreldrar eru hvattir til að sinna málefnum barna s.s. heimsóknum í skóla og læknisferðum. Við lengri frítöku á starfstíma skóla gilda reglur fyrir starfsstéttir óháð kyni. Mikilvægt er að hvetja kynin til að nýta fæðingarorlof og hvetja foreldra til að skipta með sér að vera heima vegna veikinda barna.

Kynbundið ofbeldi, kynbundin áreitni og kynferðisleg áreitni

Markmið: Kynferðisleg áreitni, kynbundin áreitni og ofbeldi á vinnustað á ekki að líðast. Allt starfsfólk skólans þarf að vera meðvitað um ábyrgð og færar leiðir ef upp koma tilvik sem varða kynjabundið ofbeldi, kynbundna áreitni og kynferðislega áreitni eða einelti.

Ábyrgðaraðilar: Stjórnendur skólans sem og allt starfsfólk skólans.

Leiðir: Hjá Akureyrarbæ er lögð áhersla á að starfsfólk bæjarins skapi og sé skapað umhverfi sem er laust við kynferðislega áreitni og einelti. Gerðar hafa verið leiðbeiningar fyrir bæjarkerfið um viðbrögð við kynferðislegri áreitni, kynbundinni áreitni og einelti á vinnustöðum.

Leiðbeiningarnar skulu kynntar öllu starfsfólki á starfsmannafundi og vera aðgengilegar í starfsmannahandbók (Fjölskyldustefna Akureyrar). Leiðbeiningarnar eru hér:

http://www.akureyri.is/static/files/vefmyndir/akureyri/pdf/areitni_og_einelti_uppfardar_leidbeiningar.pdf

Nemendur

Fræðsla, kennsla- og námsgögn

Markmið: Að gætt sé í öllum starfsháttum skólans og daglegri umgengni við nemendur að þeim sé ekki mismunað á grundvelli kynferðis og að mætt sé þörfum allra í skólastarfinu. Grunnskólinn starfar samkvæmt markmiðum Aðalnámskrár grunnskóla 2011. Markmið sem lúta að kennslu í jafnréttismálum eru tilgreind í mörgum greinum og skulu kennarar taka mið af því. Eitt grundvallarviðmið í skólastarfi er jafnrétti til náms sem þýðir að við eigum að bjóða nemendum nám og kennslu við hæfi og gefa þeim tækifæri til að spreyta sig á viðfangsefnum að eigin vali.

Ábyrgðaraðilar: Jafnréttisnefnd, skólastjórnendur og kennarar.

Leiðir: Einn af grunnþáttum menntunar samkvæmt Aðalnámskrá Grunnskóla er jafnrétti. Mikilvægt er að kennarar hafi það í huga við skipulag kennslunnar. Gagnagrunnurinn www.jafnrettistorg.is er aðgengilegur fyrir kennara og þar má finna námsefni og verkefni sem eiga að fylgja jafnréttismarkmiðum aðalnámskrár. Einnig gefst kennurum þar tækifæri til að leggja inn verkefni og þannig má byggja upp góðan hugmynda- og verkefnabanka.

Á síðunni www.grunnskoli.kvenrettindafelag.is er einnig að finna námsefni og upplýsingar sem nýtast við kennslu. Kennarar þurfa að vera meðvitaðir um að nota ekki námsefni sem sýnir staðlaðar kynja myndir eða mismunar kynjunum að einhverju leyti gagnrýnislaust.

Náms- og starfsfræðsla

Markmið: Mikilvægt er að kynna öllum nemendum möguleika á framhaldsmenntun og störfum sem litið hefur verið á sem hefðbundin kvenna- eða karlastörf en jafnframt hvetja nemendur til að prófa það sem hentar hverjum og einum.

Ábyrgðaraðilar: Námsráðgjafi.

Leiðir: Hér eru nefndar nokkrar leiðir sem mögulegar eru í náms- og starfsfræðslu.

- Atvinnukynningar í skólunum: Fólk af vinnumarkaðnum fengið til að halda stutta fyrirlestra og kynna sitt starf og svara fyrirspurnum. Leitast verði við að fá fólk sem hefur valið sér óhefðbundnar leiðir m.t.t. kyns í námi og starfi.
- Atvinnulífskynningar – Nemendur fái tækifæri til að kynna sér atvinnulífið. Hvatt verði til þess að nemendur prófi það sem hentar hverjum og einum.
- Áhugasviðsgreining – Slík greining standi til boða ef kostur er.
- Fyrirlestur – Fulltrúar frá Jafnréttisstofu fengnir til að kynna jafnréttislög, starfsemi stofunnar og jafnrétti með tilliti til launa og í almennum skilningi.

Fjölmennning

Á Akureyri er mannlífið sífellt að verða fjölbreytilegra þar sem hingað flytur fólk víða að úr heiminum. Fólk af erlendum uppruna sest að á Akureyri af ólíkum ástæðum sem gerir það að verkum að nauðsynlegt er að horfa á þann möguleika að aðstaða kynjanna geti verið mismunandi varðandi ólíka menningarheima.

Markmið:

- að hagnýttur sé sá menningarlegi fjölbreytileiki sem nærsamfélagið býr yfir til náms og kennslu
- að gert sé ráð fyrir fjölbreytileika í öllum nemendahópum og nýta hann til að efla víðsýni og umburðarlyndi nemenda
- að lögð sé áhersla á að nemendur skilji og upplifi að í öllum samfélögum séu mismunandi menningarheimar
- að borin sé virðing fyrir öllum einstaklingum, ólíkri menningu og siðum

Ábyrgðaraðilar: Allir starfsmenn skólans.

Kynbundið ofbeldi, kynbundin áreitni og kynferðisleg áreitni.

Markmið: Skólastjórnendur skulu skv. lögum gera markvissar ráðstafanir til að koma í veg fyrir að nemendur verði fyrir kynbundnu ofbeldi og kynferðislegri áreitni í skólanum hvort heldur sem er af hálfu annarra nemenda eða starfsfólks.

Ábyrgðaraðilar: Skólastjórnendur og annað starfsfólk.

Leiðir: Fræðsla um kynþroska, kynlíf, kynímyndir og siðferði í samskiptum kynjanna verði samkvæmt markmiðum aðalnámskrár og skólanámsskrár Brekkuskóla. Aðgerðaráætlun er til í starfsmannahandbók Akureyrarbæjar, ef upp kemur kynferðisleg eða kynbundin áreitni skal fylgja henni.

Samskipti við foreldra/forráðamenn

Starfsfólk skólans skal gæta þess að útiloka ekki annað foreldri/forráðamann á grundvelli kyns. Mikilvægt er að litið sé á feður og mæður sem jafngild í foreldrasamstarfinu. Starfsfólk skal leitast við að virkja foreldra til samstarfs á grundvelli jafnréttis, m.a. með fræðslu fyrir foreldra um það efni sem börnum þeirra er kennt í tengslum við jafnrétti og hvetja þá til að ræða við börn sín um efnið.

Ábyrgðaraðilar: Skólastjórnendur og kennarar.

Leiðir: Þegar haft er samband við foreldra/forráðamenn sé þess gætt að hafa ekki aðeins samskipti við einn forráðamann ef þeir eru fleiri. Ávallt skal leitast við að hvetja foreldra/forráðamenn, óháð kyni til virkni í foreldrarstarfi og samskiptum sem að barni þeirra snúa.

Endurskoðun

Endurskoða skal jafnréttisáætlun á þriggja ára fresti. Stefnt er að því að henni verði lokið í júní árið 2023 og að þá liggi fyrir áætlun næstu þrjú ár á eftir eða frá 2024 - 2027.

Hagnýtar upplýsingar:

Vefsíða Akureyrarbæjar um jafnréttis- og fjölskyldumál

<https://www.akureyri.is/is/stjornkerfi/stjornsysla/reglur-og-samthykktir/jafnrettis-og-fjolskyldumal>

Mannréttindastefna Akureyrarbæjar 2020-2023

https://www.akureyri.is/static/files/01_akureyri.is/pdf/2020/mannrettindastefna_akureyrarbaejar_2020-2023.pdf

Aðalnámskrá grunnskóla, vefútgáfa - þemahefti um grunnþáttinn jafnrétti

<https://adalnamskra.is/greinar/jafnretti>

Kennsluefni um réttindi, skyldur, samstöðu og umburðarlyndi

<https://www1.mms.is/unicef/>

Kennsluefni fyrir eldri nemendur

<http://grunnskoli.kvenrettindafelag.is/>

Vefsíða Jafnréttisstofu:

<http://jafnretti.is/>

Síða sem hefur að geyma ýmislegt efni um jafnrétti m.a. námsefni:

<http://jafnrettistorg.is>

Aðgerðaráætlun Brekkuskóla 2021-2024

Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Kynning á jafnréttisáætlun. Birting á heimasíðu Brekkuskóla.	Skólastjórnendur	Starfsmannafundur 3. janúar 2022
Að efla meðvitund starfsfólks um jafnréttissjónarmið og hvetja það til að setja upp kynjagleraugun við gerð kennsluáætlana og val á námsefni. Áhersla lögð á naflaskoðun og ígrundun um kennsluhætti og námsumhverfi	Skólastjórnendur Jafnréttisnefnd	2021-2024
Að nýta upplýsingar til frampróunar s.s. með könnunum um stöðu jafnréttismála í skólanum	Jafnréttisnefnd og skólastjórnendur.	2021-2024
Tryggja að jafnréttissjónarmiðum sé framfylgt í skólastarfinu. Jafnréttisáætlun lögð fyrir skólaráð og nemendaráð og óskað eftir tillögum um breytingar ef þurfa þykir.	Jafnréttisnefnd og skólastjórnendur.	
Endurskoðun á jafnréttisáætlun.	Jafnréttisnefnd og skólastjórnendur	Júní 2023
Vinna að jafnréttismálum í bekkjum.	Kennarar	2021-2024
Nemendur		
Nemendur fá fræðslu um jafnrétti m.a. með það að markmiði að búa kynin undir jafna þátttöku í fjölskyldu- og atvinnulífi.	Umsjónarkennarar skólastjórnendur og náms- og starfsráðgjafar.	Jafnt og þétt yfir skólaárin 2021-2024
Að skapa umræðu um jafnréttismál meðal starfsfólks og nemenda, m.a. um ólík störf og námstækifæri. 1. – 10. bekkur Starfsfólk er hvatt til að nýta þau tækifæri sem gefast til að ræða jafnréttismál og hlutverk og þarfir kynjanna	Umsjónar- og lífsleiknikennarar Náms- og starfsráðgjafar.	Jafnt og þétt yfir skólaárin 2021-2024
Að nemendur fái þjálfun í að horfa gagnrýnum augum á efni og fræðslu. Þemavinna þar sem unnið er með jafnrétti.	Kennarar, jafnréttisnefnd og stjórnendur.	Jafnt og þétt yfir skólaárin 2021-2024. Þemavinna um jafnrétti einu sinni yfir hvert skólaár.
Að nemendur kynnist ólíkum störfum á vettvangi. Nemendur í 9. bekk fara í starfskynningar í ólík fyrirtæki. Nemendur hvattir til að prófa störf sem öllu jöfnu teljast frekar tilheyra hinu kyninu	Náms- og starfsráðgjafar.	Í maí ár hvert.